

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven Utslipp av drens- og vaskevann fra Skarvberg tunnelen – E69

Tillatelsen er gitt med medhold i lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981, § 11, jf. § 16. Tillatelsen, med senere endringer, er gitt på grunnlag av de opplysningene som er kommet frem i søknaden og under saksbehandlingen.

Hvis dere ønsker å gjøre endringer i driftsforholdene som kan ha betydning for forurensningen fra virksomheten, og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må dere i god tid på forhånd, søke om endring av tillatelsen. Dere bør først kontakte forurensningsmyndigheten for å avklare behovet for slik endring.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen har tredd i kraft, skal dere sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at Fylkesmannen kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Bedriftsdata

Bedrift	Statens vegvesen Region Nord
Beliggenhet/gateadresse	Dreyfushammarn 31, 8012 Bodø
Postadresse	Postboks 1403, 8002 Bodø
Organisasjonsnummer (bedrift)	974 754 509
NACE-kode og bransje	84.130 - Offentlig administrasjon tilknyttet næringsvirksomhet og arbeidsmarked

Anleggsdata

Anlegg	Skarvberg tunnelen – E69
Beliggenhet	Hønsa – Skarvika, Porsanger kommune
Anleggstype	Vaske- og drensvann fra tunneler i drift
Kommune og fylke	Porsanger kommune i Troms og Finnmark

Fylkesmannen i Troms og Finnmarks referanser

Saksnummer	2018/772	Tillatelsesnummer	2020.0806.T
Tillatelse gitt	04.09.2020	Anleggsnummer	5436.0059.02
Per Kr. Krogstad e.f. seksjonsleder		Magnus Jakola-Fjeld saksbehandler	

1 Tillatelsens ramme

Tillatelsen gjelder for utslipp av drens- og vaskevann fra Skarvberg tunnelen på E69, Porsanger kommune, i Troms og Finnmark fylke.

Ved vesentlige endringer skal dere søke om endring av tillatelsen, selv om utslippene ligger innenfor de fastsatte grensene.

2 Generelle vilkår

2.1 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponentene fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsen. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte miljøgifter. En oppdatert oversikt finnes på Miljøstatus: www.miljostatus.no/tema/kjemikalier/prioritetslisten/. For virksomheter som benytter slike stoffer som innsatsstoffer eller at de dannes under produksjonen, er utslipp av disse stoffene bare tillatt dersom dette fremgår uttrykkelig av vilkårene i tillatelsen, eller utslippene er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning.

2.2 Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som følger av normal drift i en slik grad at de kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

Selv om virksomheten overholder kravene i forurensningsregelverket, skal virksomheten arbeide kontinuerlig for å forhindre at forurensning oppstår eller øker, og for å begrense forurensning som finner sted. Dette omfatter også stoffer som ikke framgår av vilkår 2.1. For å unngå og/eller begrense forurensning og avfallsproblemer skal virksomheten ta utgangspunkt i den teknologien som ut fra en samlet vurdering av nåværende og fremtidig bruk av miljøet og av økonomiske forhold gir de beste resultatene, jf. forurensningsloven § 2.

2.4 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal bedriften sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert, jf. internkontrollforskriften § 5 punkt 7¹.

---

¹ Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr. 1127 (Internkontrollforskriften)

2.5 Tiltak ved økt forurensningsfare

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter dere å iverksette nødvendige tiltak for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig, redusere eller innstille driften.

Virksomheten skal så snart som mulig informere Fylkesmannen om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal varsles jf. vilkår 9.4.

2.6 Internkontroll

Virksomheten plikter å etablere internkontroll for aktiviteten i henhold til gjeldende regelverk². Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at dere overholder kravene i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Dere plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Når en virksomhet som oppdragsgiver engasjerer oppdragstakere (entreprenør eller lignende) til å utføre oppgaver på virksomhetens anlegg, skal oppdragsgiver sørge for at oppdragstaker er kjent med og følger opp vilkår i Fylkesmannens tillatelse.

Virksomheten plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold. Plikt til å gjennomføre risikoanalyse med hensyn til *akutt forurensning* følger av vilkår 9.

2.7 Miljørisikovurdering

Det skal gjennomføres en miljørisikovurdering. Resultatene skal vurderes opp mot akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikovurderingen skal dokumentere og omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse-og/eller miljøskader. Ved endrede forhold skal miljørisikovurderingen oppdateres.

Virksomheten skal ha oversikt over alt som kan bli berørt av forurensning, inkludert akutt forurensning, og de helse – og miljømessige konsekvenser forurensning kan medføre. Med utgangspunkt i risikovurderingen skal virksomheten iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende- og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes.

Virksomheten skal ha en oppdatert plan over risikoreduserende tiltak, og sikre at tiltak herfra blir innarbeidet og gjennomført i drifts – og vedlikeholdsprosjekter.

2.8 Krav til kompetanse

Virksomheten skal ha tilstrekkelig kunnskap om renseanlegg og tilhørende installasjoner for å overholde utslippskrav og slik at det ikke oppstår ulovlige utslipp eller at utslipp fører til skade på miljøet. Virksomheten skal ha tilstrekkelig kompetanse til å vurdere miljørisiko for sin virksomhet. Alle som håndterer farlig avfall i virksomheten skal ha dokumentert opplæring i slik håndtering.

---

² Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr. 1127 (Internkontrollforskriften)

3 Utslipp av spyle-og drensvann fra tunnel

3.1 Utslippsbegrensninger

Virksomheten skal etablere tilstrekkelige renseløsninger og avbøtende tiltak for å redusere utslipp av partikler, partikkelbundet forurensning, olje og metaller mest mulig slik at det ikke fører til skade eller ulempe for miljøet, samt måle pH.

Utslippskravene er satt slik at en skal få tilstrekkelig sikkerhet for at utslipp av tunnelvaskevann ikke medfører skadelige utslipp og får negative miljøpåvirkninger ved utslipp til resipientene.

Tiltakshaver må etablere en renseløsning som sikrer at utslipp av rensset vann til resipientene ikke overskrider grensene i tabell 3.1.

Tabell 3.1.

	<i>Utslippspunkt nord for tunnel</i>	<i>Utslippspunkt sør for tunnel</i>
Utslippskomponent	Grenseverdi	Grenseverdi
Vannmengde	28 m ³	251 m ³
Suspendert stoff (SS)	100 mg/l	200 mg/l
Oljeforbindelser	20 mg/l	20 mg/l
pH (tillatt intervall)	6 – 8,5	6 – 9

Utslippet skal skje slik at man får best mulig innblanding i vannmassene.

3.2 Utslippsreducerende tiltak

Avløpsvannet fra tunnelen skal minimum renses i sandfang og oljeutskiller. Det er viktig at pumpeløsning og anordning for plassering av sugeslange i tankene er plassert slik at man unngår resuspensjon av akkumulert slam.

Renseanlegg skal dimensjoneres slik at de kan ta hånd om de aktuelle vannmengdene, og slik at grenseverdiene som angitt i vilkår 3.1 overholdes. Sandfang skal tømmes for slam og sand så ofte at utskillingen til enhver tid er effektiv.

Vaskevannet skal ha en tilstrekkelig oppholdstid før utslipp til at skadelige komponenter i vaske-middel brytes ned før utslipp og partikler sedimenteres. Det skal i tillegg utarbeides et regime for målinger av total organisk karbon (TOC) og Microtox (*Vibrio fischeri*) for å måle grad av ned brytning av såpe, og dermed optimalisere oppholdstid for tunnelvaskevannet.

Den delen av rensenheten hvor olje skilles ut må ha utstyr for fjerning av olje.

3.3 Utslippskontroll og journalføring

Virksomheten skal gjennomføre målinger av utslipp til vann. Med målinger menes prøvetaking, analyse og/eller beregning. Målinger skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp, og skal omfatte komponenter som er regulert gjennom grenseverdier, jf. Punkt 3.1 i tillatelsen.

Virksomheten skal også gjennomføre målinger av tungmetaller og organiske miljøgifter ved utslipp til resipientene. Følgende parameter skal inngå:

- Zink
- Kobber
- Bly
- Arsen
- Nikkel
- Krom
- Kadmium
- Kvikksølv
- PAH¹⁶

Målingene av disse komponentene skal inngå i den årlige rapporteringen, jf. vilkår 5.

Om nødvendig må dimensjonering av renseanleggene korrigeres dersom mengdemålingene/-beregningene viser at disse ikke er dimensjonert riktig.

Mengdemåling av avløpsvannet fra tunnel, kontroll av slamavskillere, analyseresultater, samt tømning av slam og olje skal journalføres.

Tiltak for å påse at kravene etterkommes skal innarbeides i virksomhetens driftsinstruks/internkontrollsystem.

Dersom prøvetakingen skulle vise høye konsentrasjoner av tungmetaller og/eller andre komponenter vil Fylkesmannen vurdere å stille ytterligere krav i form av grenseverdier og/eller prøvetaking.

3.4 Gjennomføring av målinger

Virksomheten skal etablere et måleprogram som inngår i virksomhetens dokumenterte internkontroll.

Måleprogrammet skal beskrive både prøvetaking, analyse og/eller beregning, herunder:

- Prøvetakings- og analysemetode.
- Valg av måleperioder/ - tidspunkt som gir representative prøver.
- Beregningsmodeller og utslippsfaktorer som benyttes.
- Beregning av usikkerhet i målingene for rapporteringspliktige komponenter.

Virksomheten er ansvarlig for at metoder og utførelse er forsvarlig kvalitetssikret, blant annet ved å:

- Utføre målingene etter Norsk Standard. Dersom det ikke finnes, kan internasjonal eller utenlandsk standard benyttes. Fylkesmannen kan etter søknad akseptere at annen metode blir brukt, dersom virksomheten kan dokumentere at den er mer formålstjenlig.
- Bruke akkrediterte laboratorier/tjenester når prøvetaking og analyse utføres av eksterne.
- Kvalitetssikre egne analyser ved å delta i ringtester.
- Redusere usikkerheten ved målingene mest mulig.

3.5 Reduksjon av mikroplast

Virksomheten skal ut fra teknologi og kunnskap som foreligger sette i verk tiltak for å redusere

mengden av mikroplast i utslippet.

3.6 Krav til såpestoffer

Vaskevannet skal sikres tilstrekkelig oppholdstid for nedbrytning av såpestoffer. Det skal benyttes biologisk nedbrytbar såpe. Såpeproduktene som benyttes skal være godkjente i henhold til produktkontrolloven, se for øvrig vilkår 7 tredje avsnitt angående krav om substitusjon av kjemikalier. Det må påses at det brukes såpe som ikke er til skade på oljeutskiller.

4 Krav til renseløsning

Virksomheten skal etablere tilstrekkelige renseløsninger og sikre tilstrekkelig oppholdstid for å redusere utslipp av forurensningskomponenter slik at det ikke fører til skade eller ulempe for miljøet.

Dersom tunnelvaskevannet har helse- eller miljøskadelige stoffer/egenskaper, eller utslippets innhold av suspendert stoff er for høyt til å tilfredsstille kravene i vilkår 3, skal tiltak iverksettes for å forbedre renseprosessen. Hvis renseprosessen ikke forbedres skal anleggsvann samles opp og leveres til godkjent mottak.

Det skal gjennomføres inspeksjoner av rensenheter og tilknyttede installasjoner, for å sikre at utstyret fungerer som bestemt. Inspeksjonene skal loggføres og inngå i virksomhetens dokumenterte internkontroll.

4.1 Slam

Slam fra sandfang, oljeutskiller, oppholdstank for vaskevann, sedimentasjonsanlegg eller lignende skal fjernes ved behov slik at renseseffekten til renseløsningen til enhver tid er optimal. Det skal utarbeides skriftlige rutiner for kontroll av sandfang, sedimentasjonsbasseng og oljeutskillere.

Virksomheten plikter å sørge for at slam og sedimenter, samt annet avfall leveres til godkjent deponi eller mottak.

4.2 Drift – og vedlikehold av rensesystem

Det skal utarbeides drift – og vedlikeholdsplan for rensesystemet. Instruksen skal beskrive prøvetakingsprosedyrer og rutiner for fjerning av forurensede sediment i renseløsningene. Forurensede sedimenter skal deponeres på godkjent deponi eller mottak i iht. krav for ulike fraksjoner.

5 Rapportering til Fylkesmannen

En årsrapport skal sendes Fylkesmannen årlig innen 1. mars for foregående år. Rapporten skal inneholde:

- Overvåkingsresultater vedrørende utslipp til vann. Dette inkluderer alle parametere som
- det er satt grenseverdier til. Det skal også rapporteres på TOC og Microtox (*Vibrio fischeri*).
- Oversikt over tømning av rensedbasseng og hvor slam er levert.
- Oversikt over tømning av sandfang.
- Oversikt over eventuelle vedlikeholdstiltak som er gjennomført.
- Avvik i perioden med oversikt over hvilke korrigerende tiltak som er blitt gjennomført.

6 Avfall

Virksomheten plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Særlig skal innholdet av skadelige stoffer i avfallet søkes begrenset mest mulig.

Virksomheten plikter å sørge for at slam og sedimenter fra renseprosessene samt annet avfall leveres til godkjent deponi eller behandlingsanlegg med tillatelse etter forurensningsloven. Virksomheten plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder farlig avfall, skjer i overensstemmelse med gjeldende regler for dette fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften³. Farlig avfall skal deklarerer på www.avfallsdeklarerer.no.

7 Kjemikalier

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, både som råstoff i prosess og som hjelpekjemikalier, for eksempel begroingshindrende midler, vaskemidler, brannbekjempningsmidler, hydraulikkvæsker, osv.

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal dere dokumentere at det er foretatt en vurdering av kjemikalienes helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også vilkår 2.6 om internkontroll.

Dere plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalierne som benyttes, og av om alternativer finnes. Skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der mer miljøvennlige alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.

Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke fremstilles, bringes i omsetning, eller brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket.

8 Grunnforurensning og forurensete sediment

Virksomheten skal ikke føre til utslipp til grunnen som kan føre til skader eller ulemper for miljøet.

Dere plikter å gjennomføre forebyggende tiltak som skal hindre utslipp til grunn og grunnvann. Dere plikter videre å gjennomføre tiltak som er egnet til å begrense miljøvirkningene av et eventuelt utslipp til grunn og grunnvann. Utstyr og tiltak som skal forhindre utslipp til grunn og grunnvann eller hindre at eventuelle utslipp medfører skade eller ulempe for miljøet, skal overvåkes og vedlikeholdes regelmessig. Plikten etter dette avsnittet gjelder tiltak som står i et rimelig forhold til de skader og ulemper som skal unngås.

Dere plikter å holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn innenfor anleggsområdet, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak, jf *Forskrift om begrenset av forurensning* (forurensningsforskriften), *kapittel 2 Opprydding i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeid*. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal forurensningsmyndigheten varsles om dette.

---

³ Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall av 1. juni 2004 nr. 930

9 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

9.1 Miljørisikoanalyse

Dere skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av det gjeldende anlegget. Resultatene skal vurderes i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på bedriftens område eller utenfor. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Dere skal ha oversikt over de miljøressursene som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvensene slik forurensning kan medføre.

9.2 Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal det iverksettes risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Virksomheten skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

9.3 Etablering av beredskap

Dere skal, på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene, om nødvendig, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer.

9.4 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til *Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning*. Melding gjøres til brannvesenet på tf. 110. Virksomheten skal også så snart som mulig underrette Fylkesmannen i slike tilfeller.

10 Undersøkelser og utredninger

Bedriften plikter å gjennomføre mer omfattende undersøkelser dersom Fylkesmannen finner dette nødvendig for å kartlegge anlegget sin forurensningseffekt på resipienten jf. forurensningsloven § 51. Virksomheten kan også bli pålagt å betale en forholdsmessig del av kostnadene ved en felles resipientundersøkelse sammen med andre virksomheter med utslipp i området.

10.1 Rapportering til Fylkesmannen

Resultatet av utredninger som gjennomføres iht. punkt 10 skal sendes fortløpende til Fylkesmannen. Utredningene skal inneholde resultater og en faglig vurdering av resultatet.

11 Tilsyn og forholdet til offentlige myndigheter

Den som har fått utslippstillatelse plikter å la representanter for forurensningsmyndighetene til enhver tid kontrollere virksomheten/anlegget, jf forurensningslovens § 50.

Hvis forurensningsmyndighetene finner det påkrevd, skal den som har fått utslippstillatelse medvirke eller bekoste overvåkningsundersøkelser eller andre liknende tiltak som med rimelighet kan kreves, jf forurensningslovens § 51.

Denne tillatelsen begrenser ikke den myndighet andre kommunale, fylkeskommunale eller statlige myndigheter har i henhold til annet lovverk.